

מדינת ישראל

בתי הדין למשמעת – משרד הבריאות בירושלים

תיק בד"מ 1/7/2017

26.9.2021

בפני חברי הועדה:

פרופ' יהודה סקורניק - יו"ר, נציג המנהל הכללי
 פרופ' יוסף אלידן - נציג הסתדרות הרופאים
 עו"ד רות הורן - נציגת היועץ המשפטי לממשלה

הקובל:

המשנה למנהל הכללי משרד הבריאות

נגד

הנקבל:

ד"ר בני שכטר

החלטה לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים

1. ברקע הבקשה -

- (א) כנגד הנקבל, רופא נשים ומטפל מיני, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות שבוצעו בשלוש מטופלות במהלך טיפול, כדלקמן:
- לגבי מטופלת אחת - אינוס במרמה לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – **חוק העונשין**) מספר מקרים של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק האמור;
- לגבי מטופלת שניה - שתי עבירות של אינוס במרמה לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן – **חוק העונשין**) ושתי עבירות של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק האמור;
- ולגבי מטופלת שלישית - עבירה של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק האמור.
- (ב) ביום 30.8.2016 החליט מנכ"ל משרד הבריאות, לפי סעיף 44 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976 (להלן – **הפקודה**), להגביל את עיסוקו של הנקבל, כך שיורשה לו לעסוק כרופא נשים בלבד ובתנאי שבכל מהלך טיפולו במטופלים יהיה נוכח רופא, אחות או אח (להלן – **ההגבלות**).
- (ג) ביום 28.11.2016 הוגשה כנגד הנקבל קובלנה בקשר למיוחס לו בכתב האישום האמור לעיל (להלן – **הקובלנה**), אנו הח"מ מונינו, ביום 5.2.2017, לכהן כחברים בוועדה שתדון בקובלנה וביום 23.4.2017 החליט מנכ"ל משרד הבריאות להאריך, לפי הוראות סעיף 44 לפקודה, את תחולתן של ההגבלות עד לסיום ההליך המשמעתי, בהתאם להמלצה של ועדה זו, אשר ניתנה בהסכמת הצדדים.

- (ד) ביום 19.10.2020 ניתנה הכרעת הדין על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (תפ"ח 43934-06-16), לפיה הנקבל זוכה מעבירת האינוס במרמה לפי סעיף 345(א)(2) לחוק העונשין והורשע במספר מעשים של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348(א) לחוק העונשין בנסיבות סעיף 345(א)(2) לחוק האמור.
- (ה) ביום 21.10.2020 הגיש ב"כ הקובל בקשה כי וועדה זו תמליץ למנכ"ל משרד הבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואה עד לתום ההליך המשמעותי, לפי הוראות סעיף 44ב לפקודה. ב"כ הקובל חזר בו מהבקשה האמורה, בדיון שהתקיים ביום 14.3.2021. זאת נוכח עמדתה של ועדה זו לפיה הסמכות הנתונה שלפי סעיף 44ב לפקודה אינה אלא להאריך את תחולתה של התליה של רישיון או הגבלה של תחום עיסוקו של רופא שלפי סעיף 44א לפקודה. משרישיונו של הנקבל לא הותלה לפי סעיף 44א פשיטא שלא ניתן להאריך את תחולתה של ההתליה כמבוקש בבקשה.
- (ו) בעקבות זאת מונתה ועדה לפי סעיף 44א לפקודה אשר המליצה ביום 26.3.2021 כי רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואה, יותלה למשך שישה חדשים, וביום 4.4.2021 החליט מנכ"ל משרד הבריאות להתלות את רישיונו של הנקבל לתקופה של שישה חודשים (להלן – **ההתליה שלפי סעיף 44א**).

2. **הבקשה -**

ביום 2.9.2021 הגיש ב"כ הקובל בקשה, לפי סעיף 44ב לפקודה, כי ועדה זו תמליץ על הארכה של התקופה של ההתליה של רישיונו של הנקבל עד לסיומו של ההליך המשמעותי (להלן – **הבקשה**).

מהבקשה עולה, בין היתר, שהן הנקבל והן פרקליטות המדינה הגישו ערעור הכרעת הדין (ראה סעיף 1(ד) שלעיל), שהדיון בו נקבע ליום 7.4.2022.

3. **עמדת הנקבל -**

הבקשה נשלחה תחילה לעו"ד שגב אשר ייצג את הנקבל קודם לכן בתיק זה. עו"ד שגב הודיע שהוא שוהה בחו"ל וכי יברר את המשך הייצוג של הנקבל לכשישוב לישראל. בעקבות זאת נשלחה הבקשה לנקבל עצמו, הודע לו שהדיון בבקשה נקבע ליום 19.9.2021 והוא התבקש להודיע עד ליום 14.9.2021 אם אינו מתנגד למבוקש בבקשה.

ביום 14.9.2021 הודיע הנקבל כי לא יגיע לדיון שנקבע כאמור ליום 14.9.2021 והוא צרף להודעתו מכתב המופנה לחברי הוועדה (להלן – **מכתב הנקבל**).

במכתבו מצייין ד"ר שכטר שהוא נלחם כשש שנים על חפותו כשהוא ממתין כיום לדיון בערעור שהגיש לבית המשפט העליון, כי בתקופה האמורה הוא נפגע ונענש קשות, הקריירה הרפואית והאקדמית שלו נהרסה, נכסיו ששימשו למימון ההליכים המשפטיים ירדו לטמיון. עוד טוען ד"ר שכטר במכתבו כי אף עמדת הפרקליטות בתגובה לבקשתו לדחיית ביצוע העונש שנגזר עליו בהליך הפלילי הייתה שאין מניעה לכך שישוב לעבוד כרופא בכפוף למגבלות לפיהן הוא לא יוכל לעבוד כגניקולוג או כסקסולוג וכי מגבלות אלה מקובלות גם עליו. במכתבו מבקש ד"ר שכטר כי רישיונו לעסוק ברפואה יוחזר לו כך שיתאפשר לו לעבוד, בשלב זה לפני משורת הדין, כרופא שעוסק בהזרקות אסתטיות, תחום שלטענתו למד בשנים האחרונות, וכן בעבודות שאינן קליניות אך דורשות רישיון תקף. ד"ר שכטר חוזר ומבקש: "תנו לי בבקשה להמשיך ולהתפרנס בכבוד כל עוד ההליך המשפטי נמשך וגזר הדין עדיין אינו חלוט".

ד"ר שכטר מצייין גם: "כמובן שאמשיך להחתים על מטופל/ת על טופס שמיידיע אותן על ההליך המשפטי בעניינה (כפי שהיה בכל השנים הללו) וכמובן בנוכחות איש צוות בחדר".
אנו מניחים שבאמור לעיל התכוון ד"ר שכטר לכך שבכוונתו לקיים הגבלה לפיה בכל מהלך טיפולו במטופלים יהיה נוכח רופא, אחות או אח.

4. **דיון והמלצה -**

בעקבות הודעתו של הנקבל כי לא יגיע לדיון בבקשה, החלטנו לבטל את הדיון בבקשה שנקבע ליום 19.9.2021.

נזכיר שהנקבל בחר שלא להופיע גם בדיון שקדם להמלצה על ההתליה שלפי סעיף 44א. אז ביקש בא כחו של הנקבל לדחות את הדיון לתקופה העולה על חודש ימים בלא לציין מניעה לקיום הדיון במועד שנקבע והנקבל עצמו שלח הודעה שלא יתייצב לדיון. מכל מקום הנקבל הוזמן להופיע בפני הוועדה ולטעון טענותיו בעניין הבקשה, אלא שהוא בחר שלא להופיע לדיון ולהסתפק במשלוח טענותיו בכתב. זאת אף שהוא מודע היטב לעניין העומד על הפרק, הן לאור הליכים הקודמים וכעולה מהאמור במכתבו.

על מטרתה של הסמכות להתליה או להגבלה של הרישיון לעסוק ברפואה בטרם הסתיים ההליך המשמעותי והשיקולים שאותם יש להביא בחשבון בהפעלת הסמכות האמורה, עמדה השופטת עדנה ארבל בפרשת אדז'רסקי¹ באמרה, בעניינו של סעיף 44א לפקודה: "מטרתו של סעיף זה הינה לתת מענה לשלב טרם הרשעתו של הרופא ולאחר הגשת כתב אישום נגדו. בשלב זה מתעורר הצורך לעיתים להתלות או להגביל את רישיונו של הרופא מטעמים שבאינטרס הציבורי, וזאת עוד בטרם הרשעתו בדין...בעניינים מעין אלה יש לבחון שני סוגי שיקולים מנוגדים: האחד עניינו באינטרס הציבורי ובהבטחת שלום הציבור מפני קבלת טיפול רפואי על ידי אדם שיתכן ואינו ראוי ליתן אותו; והשני עניינו באינטרס הפרט – הרופא – שהגבלת או התליית רישיונו פוגעת בחופש העיסוק שלו ובחזקת החפות העומדת לו כל עוד לא הורשע. האיוון הוא תלוי נסיבות המקרה, ונלקחים בחשבון שיקולים שונים כגון חומרת העבירות ומהותן, הקשרן של העבירות לעבודתו הרפואית של הנאשם וקיומן של ראיות לכאורה, וזאת אל מול נסיבותיו האישיות השונות של הרופא". דברים אלה מתייחסים כאמור לסמכות שלפי סעיף 44א לפקודה אך הם רלבנטיים גם בעניינה של הסמכות, שלפי סעיף 44ב לפקודה, להאריך תקופה של התליה או הגבלה של רישיון שעליהם הוחלט לפי סעיף 44א האמור.

דברים דומים נאמרו בפסק הדין בפרשת חורי², במקרה של רופא נשים שכנגדו הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירות אינוס, מעשה מגונה והטרדה מינית כלפי שתי מטופלות שעה שטופלו על ידו במרפאה, לענין הפעלת הסמכות שלפי סעיף 44א לפקודה.

זה גם המקום להזכיר את דבריו של הנשיא (כתוארו אז) מ. אלון בפסק הדין בעניין ד"ר סמחאת³, באמרו: "להצדקת מעצר לפני תום ההליכים משמשת גם המטרה של ההגנה על שלום הציבור ועל ביטחונו, והיא המטרה העיקרית בהשעיית בטרם משפט. כמו כן, הפגיעה הנגרמת לעורך דין או לרופא, על ידי השעייתם בטרם משפט, קשה וחמורה היא, ולעיתים אף בלתי הפיכה. והירות ועיון מרובים דרושים עובר לקבלת החלטה על כך".

אכן נקיטה באמצעי משמעת קודם שהסתיים ההליך המשמעותי וקודם שנמצא שהרופא אכן עבר עבירת משמעת, בעייתית על פניה. כך הוא כאשר מדובר בהטלת הגבלה על תחום עיסוקו של הרופא וודאי שכך כאשר מדובר בהתליה של הרישיון לעסוק ברפואה, ועוד בהתליה לתקופה ממושכת. המדובר כאן בבקשה להתלית רישיונו של הנקבל לעסוק ברפואה עד לסיום ההליך המשמעותי, כאשר בשלב זה הדיון בהליך המשמעותי טרם החל ויש להניח שהוא לא יחל לפני מחצית שנת 2022, לאחר שיינתן פסק דינו של בית המשפט העליון בערעורים על הכרעת הדין שהוגשו על ידי הנקבל והמדינה.

הנקבל עמד במכתבו על הקשיים שהוא נתון בהם בכש השנים האחרונות מאז הוגש כתב האישום, על כך ש"הקריירה הרפואית והאקדמית שלו נהרסה", כמו גם על כך שהוא נאלץ לשאת במימון ההליכים המשפטיים שהוגשו כנגדו. אין ספק שכך הוא וכי התליה של רישיונו של הנקבל תגרום לפגיעה חמורה נוספת וככל הנראה בלתי הפיכה, בו במעמדו המקצועי, בפרנסתו ובמשפחתו.

במכתבו מבקש הנקבל שנמליץ על כך שרשיונו לא יותלה עוד על מנת שיוכל לעסוק בהזרקות אסתטיות ובעבודות שאינן קליניות כשהוא מסכים לקיים הגבלות שהותלו עליו קודם לכן, כלומר יידוע המטופלים על ההליך המשפטי ונוכחות של איש צוות בחדר.

מנגד עומדות לגד עניני מהותן של העבירות וחומרתן. זה המקום להזכיר את דבריו של השופט מצא, בהתייחס לרופא שהואשם בעבירות אינוס ותקיפה מינית, בפרשת סמחאת⁴: "מכלל סמיות מן השורה שרופא עלול לסטות במהלך מילוי תפקידו הרפואי, אין כדומה סמיות חמורה מפגיעה מינית בחולה במהלך הטיפול הרפואי. לפגיעה שכזאת מתלווה מידות רעות לרוב, ניצול לרעה של התפקיד הרפואי המקנה לרופא נגישות קלה לגופם של המטופל או המטופלת, הפרת אמונים של החולים הנפגעים, ביזויים והשפלתם. יתר על כן, רופא שבמהלך טיפולו בחולה עושה בחולה מעשה מיני, פוגע פגיעה חמורה לא רק בקורבן המעשה, אלא גם במקצוע הרפואה".

אף אם יכול שתוצאתו של הערעור שהגיש הנקבל תהא בזיכויו המוחלט, לא ניתן להתעלם, בשלב זה, מהאמור בהכרעת הדין על חומרת הדברים, שם נאמר, בין היתר: "עומד לפנינו נאשם שהינו רופא גניקולוג וסקסולוג המעניק טיפולים למטופלות גם נוכח קשיים בתפקודן המיני.... במצב דברים זה מגע באברי מין הוא מקובל, מתבקש ואף נדרש. ועדיין גם

1 רע"א 1838/07 ד"ר לאוניד אדז'רסקי נ' המנהל הכללי של משרד הבריאות, ניתן ביום 14.3.07

2 רע"א 1414/20 אליאס חורי נ' מנכ"ל משרד הבריאות, ניתן 14.10.2020

3 בשי"א 458/91 ד"ר קאסם בן ווחדש סמחאת נ' מנכ"ל משרד הבריאות, פ"ד מה(2), 801

4 ע"א 4227/94 ד"ר קאסם סמחאת נ' המנהל הכללי של משרד הבריאות, 11.9.1998

לטיפול מיני יש גבולות. ערך כבוד האדם אינו נותר מחוץ לקירות הקליניקה הרפואית... ההיתר לטיפול בנשים אינו כולל היתר לפגוע בכבודן, ולבצע פעולות שלא עולות לגדר טיפול. את האמון שהן נותנות ברופא המטפל בהן אין להפר... פעולותיו של הנאשם הובילו אותו לגעת בגופן של המתלוננות, באיבר המין שלהן, לגעת בו בפרק זמן מתמשך, להפעיל עליו מכשיר רוטט, לפעול להעלאת העוררות המינית שלהן. כל זאת באופן החורג מגבולות כל טיפול מקובל. פעולות מתמשכות אלה נעשו ללא הסכמתן. שעה שזהו המגע וזהו מקום המגע ואלה הנסיבות קימים ההשפלה והביוז. מעשים אלה פגעו בכבודן של המטופלות... זוהי פגיעה מובהקת בכבוד, העולה כדי השפלה."

גירוי מיני של מטופל במסגרת טיפול מיני, הוא פרקטיקה שאינה מקובלת; מעשיו של הנאשם בוצעו בחריגה מהפרקטיקה המקובלת של טיפול מיני. זאת, על דעת כל המומחים שהעידו בתיק, וגם על דעת הנאשם, אשר הכחיש כי ביצע את המעשים, אך אישר כי הבאת מטופלת לעוררות מינית אינה חלק מטיפול מיני ואינה אחתית."

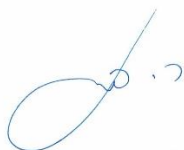
זאת ועוד, אף שכאמור הנקבל ערער על הכרעת הדין ויכול שאין זה סוף פסוק, יש לזכור שבעניין זה לא מדובר עוד בשלב שבו אך הוגש כתב אישום, אלא לאחר שהנקבל הורשע בביצוע עבירות של מעשה מגונה במרמה לפי סעיף 348(א) שאירעו במהלך טיפול בשלוש מטופלות.

למול הפגיעה בזכויותיו של הנקבל, ואין ספק שמדובר בפגיעה חמורה, עומד לנגד עניינו הצורך להגן על אוכלוסית המטופלים שיפנו לנקבל, גם אם לא בקשר לטיפול גניקולוגי או סקסולוגי. מעשים כגון אלה שיוחסו לנקבל והביאו להרשעתו עומדים בסתירה חזיתית לחובתו של רופא כלפי מי שפונה אליו לטיפול ובראש ובראשונה שם בו את אמונו כי לא יפגע בו.

בפסק דינו בעניין חורי (הערה 2 שלעיל) מתייחס השופט הנדל לבקשת הנקבל שלא להתלות את רישיונו לעסוק ברפואה לפי סעיף 44 לפקודה, באמרו: "על פי השקפתי, התוצאה אליה הגיעה חברתי, הנשיאה א' חיות – לפיה, אין להתערב בהחלטת מנכ"ל משרד הבריאות על התליית רישיונו של המבקש – היא תוצאה ראויה. לעומת זאת, החלופה לה עתה המבקש – קרי, לאפשר לו להמשיך ולעסוק ברפואת נשים, למרות עבירות המין החמורות שיוחסו לו בכתב האישום שהוגש נגדו, בכפוף למגבלות מסוימות – אינה ראויה."

אנו סבורים שגם במקרה זה במצב הדברים הנוכחי, הותרת הרישיון לעסוק ברפואה בידי הנקבל אף אם יוטלו על הנקבל הגבלות, בעייתית על פניה ואף עשויה לפגוע באמון הציבור ברופאים.

בסיכום: לאור כל האמור לעיל, המלצתנו הינה שרישיונו של הנקבל יותלה עד לסיום ההליך המשמעותי.

עו"ד רותי הורן
נציגת היועץ המשפטי
לממשלה

פרופ' יוסף אלידן
חבר הוועדה

פרופ' יהודה סקורניק
יו"ר